

በኢ/ኦ/ተ/ቤ/ክ ማዕ/ጎ/ሀ/ስ ለደብረ ኃይል ወደብረ ጥበብ
በአታ ለማርያም ካቴድራል ሰንበት ትምህርት ቤት የተሰጠ
የሐዋርያዊ አገልግሎት ኮርስ

አዘጋጅ፡- በትረ ማርያም አበባው ካሣ

(የመጻሕፍተ ብሉያት፣ የመጻሕፍተ ሊቃውንትና የመጻሕፍተ መነኩሳት ትርጓሜ መምህር)

ሰኔ ፳፣ ፳፻፲፰ ዓ.ም

ሐዋርያዊ አገልግሎት

ሐዋርያት ከጌታችን ከመድኃኒታችን ከኢየሱስ ክርስቶስ አግኝተው ያስተማሩት፤ በተግባር ያሳዩትና የኖሩት መልካም ምግባር ሁሉ ሐዋርያዊ አገልግሎት ይባላል። በዋናነት የሐዋርያት ዋና አገልግሎት የነበረው ስብከት ነው። ስብከት ኢአማንያን ወደ እምነት የሚቀርቡበት፤ አሕዛብ ወደ ሕዝብነት የሚቀየሩበት ክርስትና በዓለም ሁሉ የተስፋፋበትና የሚስፋፋበት መንገድ ነው። ቤተክርስቲያን ከምድረ እስራኤል ተነሥታ መላውን ዓለም እንድታዳርስ ስብከት ግንባር ቀደም የሆነ አስተዋጽኦ አበርክቷል። የስብከት አገልግሎት ዋና ተልእኮዎች፡-

- ✓ ያላመኑትን አስተምሮ ማሳመን
- ✓ ያመኑትን ማጽናትና መጠበቅ

ከጥንት ጀምሮ በተለያዩ ዘመናት የተነሡ ነቢያት፤ ካህናት፤ ሐዋርያት፤ ሊቃውንት ሕዝቡን አስተምረዋል። መልእክታችን በመጻፍና በመሳሰሉ ተግባራትም አገልግለዋል።

የሐዋርያዊነት መሠረቶች

- ❖ በመንፈስ ቅዱስ መመራት፡- ይህም የሐዋርያት ሥራ የመንፈስ ቅዱስ እንጂ የሰው አለመሆኑን ማመን፤ ሊከበርበትና ሊመሰገንበት የሚገባው እግዚአብሔር ብቻ መሆኑን ማመን ነው (የሐዋ. ሥራ 4፡9፤ ዮሐ.15፡5)።
- ❖ መንፈሳዊነት፡- አገልጋይ የመንፈስ ፍሬዎችን ገንዘብ ያደረገ መሆን ይገባዋል (2ኛ ጢሞ.3፡14)። ሐዋርያዊ አገልጋይ ራሱን የካደና ሰማዕትነትን ለመክፈል የቆረጠ መሆን ይገባዋል።
- ❖ ትሕትናና ኅላፊነትን መወጣት፡- እኔ አላገለግልም ብል የሚቀርብኝ እኔ እንጂ እግዚአብሔር አይደለም ብሎ ማሰብ ይገባል (ማቴ.3፡9)።
- ❖ ጥበብ፡- ሰዎችን እንዴት መቅረብ እንደሚችል፤ ከባህሉ ጋር እንዴት መግባባት እንደሚችል፤ ጉባኤን እንዴት መመሥረት እንደሚችል...ወዘተ ልዩ ልዩ መንገዶችን ማወቅ አለበት። ምሳሌ እንደ ቅዱስ ጳውሎስ።

ሐዋርያዊ ማን ነው?

በሐዋርያት ትምህርት አምኖ ሐዋርያዊ ክህነት፤ ሐዋርያዊ ትምህርት፤ ሐዋርያዊ ሃይማኖት፤ ሐዋርያዊ ምግባር ያለው ሁሉ ሐዋርያዊ ይባላል። በተጨማሪም አንድ ሰው ሐዋርያዊ የሚባለው የሚከተሉት ነገሮች ያሉት ወይም የሚከተሉትን ነገሮች የሆነ ነው።

- በእግዚአብሔር የተጠራ፡- የእግዚአብሔር ጥሪ በሕልም፤ በራእይ፤ በሰው፤ በሥራ አጋጣሚ፤ ልብን በማነሣሣት፤ በትምህርት፤ በሥልጣን ወዘተ ይገለጣል። ሙሴና ዳዊት በእረኝነት ሳሉ፤ ኤልሳቦ በእርሻ ሳለ፤ ጴጥሮስ ዓሣ ሲያጠምድ፤ ጳውሎስ ክርስቲያኖችን ሲያሳድድ፤ ኢትዮጵያዊው ጃንደረባ መጽሐፍ ሲያነብ በመንገድ ላይ ሳለ ተጠርተዋል።
- ማገልገል ግዴታው መሆኑን የሚያውቅ፡- ማገልገል መዳን የሚገኝበት መንፈሳዊ ሥራ ስለሆነ አማራጭ ሳይሆን ክርስቲያናዊ ግዴታ ነው (ማቴ.25፡14-30)።
- አርቆ አሳቢነት ያለው፡- መንፈሳዊ አገልግሎት ከዘለዓለማዊው ሕይወት ጋር ጥብቅ ግንኙነት ያለው ስለሆነ ቅርብ ወራጅ መሆን አይገባም። ሐሳባችን ሥጋዊና ቅርብ ሳይሆን መንፈሳዊና ሩቅ መሆን ይገባዋል (ዮሐ.10፡16)

- የትም ቢሆን ለመሄድ ዝግጁ የሆነ:- ሐዋርያዊ አገልግሎት ምቹትን፣ ድሎትን፣ ፍላጎትን፣ ቤት ንብረት መተውን ሊጠይቅ ይችላል። ይህ ደግሞ ሰማያዊ ዋጋ ያለው ነው።
- መንፈሳዊ ትጥቅን የታጠቀ:- ለዕውቀት የሚተጋ፣ በእምነትና በምግባር ጽናት የተመሰከረለት፣ በትዕግሥት ወደፊት የሚራመድ፣ መንፈሳዊ ብስለት ያለው፣ ካለፈው እየተማረ ስሕተቱን እያረመ ካለፈው የተሻለ ለመሥራት የጀመረነት ችኩልነትን በአዋቂነት ዕርጋታ እያረመ የሚሄድ፣ እንደ ቃሉ የሚኖር፣ ለአገልግሎቱ አስፈላጊ የሆነውን ቋንቋ የሚያውቅ ሊሆን ይገባል (የሐዋ. ሥራ 2፡14)።
- ክፍርሀት ነጻ የሆነ:- ሐዋርያዊ መከራን፣ ችግርን፣ እስራትን፣ ረኅብ ጥምን፣ እንግልትን፣ ማጣትን፣ መጠላትን የማይፈራና የማይሰቀቅ ሊሆን ይገባል። ፍርሀት የማንወደውን ሊያሠራን የምናምነውን ሊያስተውን ይችላል። ስለዚህ መፍራት አይገባም (የሐዋ. ሥራ 18፡9)።
- ከጎፍረት ነጻ የሆነ:- ሐዋርያዊ ሰዎች በክፉ ቢነሡበት፣ አገልግሎቱን ቢያቃልሉበት፣ ቢንቁት፣ ቢገለልና ብቻውን ቢቀር እንኳ ያለጎፍረት ለወንጌል አገልግሎት መነሣት አለበት (ማር.8፡38፤ ሮሜ 1፡16፤ 2ኛ ጢሞ.1፡8-12)።
- ራስን ከማጽደቅ ስሜት ነጻ የሆነ ሊሆን ይገባል።
- ከዘረኝነት፣ ከጠባብነትና ከወገናዊነት ነጻ የሆነ:- የሐዋርያዊ ትልቁ ዓላማ በወንጌል መረብነት ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ማስገባት ነውና ከዘረኝነት ነጻ በመሆን ተልእኮውን ከግብ ማድረስ አለበት (1ኛ ቆሮ.1፡8-11)። በሰው ልጅ እኩልነትና ነጻነት ያምናል እንጂ የሚወደውና የሚጠላው የሚያከብረውና የሚንቀው ዘር፣ ነገድ፣ ጎሣ፣ ሕዝብ፣ አካባቢ የለውም (ራእ.7፡9)።
- ኑሮዬ ይበቃኛል ማለትን የሚያውቅ
- ፍሬውን ወዲያው ካላየሁ የማይል:- የሐዋርያዊ አገልጋይ ድርሻ መዘራትና መኮትኮት ነው። ፍሬ እንዲያፈራ ማድረግ የእግዚአብሔር ድርሻ ነው።
- ለእያንዳንዱ ነፍስ የሚጨነቅ (ሉቃ.19፡1-9)
- ሕዝቡን የሚወድ ስለሕዝቡም ራሱን አሳልፎ የሚሰጥ (ዮሐ.10፡11)
- መስቀሉን በደስታ የሚሸከም (ማቴ.16፡24)

በጠቅላላው ሐዋርያዊ ንጹሕ የሆነውን ወንጌል ከማስተላለፍ ውጭ በማያገባውና በማይመለከተው ነገር ውስጥ ገብቶ መዘለበድ የለበትም። ሐዋርያዊ አገልግሎቱ በፖለቲካ፣ በዘርና በግላዊ ጥቅም ሊተረጎምበት ይችላል። የእርሱ አገልግሎት ድካማችንን ያጋልጣል ብለው የሚፈሩ ባለሥልጣናት ሊቃወሙት ይችላሉ። ከሐድያን ሕዝቡን ያነሣሡበታል። ምእመናንም ሊጠራጠሩት ይችላሉ (የሐዋ. ሥራ 9፡26)። ይህ ሁሉ መስቀል ነውና በጽናት መጋደል ይገባዋል።

ሐዋርያውያን ልዑካን እነማን ናቸው?

ማንኛውም ክርስቲያን በተለያየ መንገድ ሐዋርያዊ አገልግሎትን ያገለግላል። የአገልግሎት ዋጋን መሠረት ባደረገ መልኩ ሁለት ዓይነት ልዑካን አሉ። እነዚህም፡-

- ለሚያገለግል ዋጋው ይገባዋል በሚለው የጌታ ቃል መሠረት የዕለት ጉርሳቸውን የዓመት ልብሳቸውን ችለናቸው የሚያገለግሉን አገልጋዮች ናቸው። ብዙ ጊዜ መደበኛ አገልጋዮች እየተባሉ ይጠራሉ (ማቴ.10፡10፤ ሉቃ.10፡7)።

- የተለያዩ የግል ሥራዎችን በመሥራት የራሳቸውን ወጪ ራሳቸው እየሸፈኑ የሚያገለግሉ አገልጋዮች ናቸው። ለምሳሌ ቅዱስ ጳውሎስ ድንኳን እየሰፋ ራሱን በራሱ እየረዳ ይኖር ነበር (የሐዋ. ሥራ 20፥33-35)።

የሐዋርያዊ ሥራ አካላት

- መምህራን (2ኛ ቆሮ.1፥19)
- አስተባባሪዎች (የሐዋ. ሥራ 6፥3)
- በጎ አድራጊ ምእመናን (የሐዋ. ሥራ 12፥12)

አገልግሎቱን ከየት እንጀምር?

- ከተመቻቹ አጋጣሚዎች
- ከአንድ ሰው
- ከሕፃናት
- ከሚታወቁ ሰዎች

ሐዋርያዊ ሊጠነቀቅባቸው የሚገቡ ጉዳዮች

- ✚ ከንቱ ውዳሴ (ሉቃ.17፥10)፦ ምንም ያህል ሥራው የተሳካና የተዋጣ ቢሆን ባለቤቱ እግዚአብሔር መሆኑን ማመንና መመስከር ይገባል። ዓላማችን ሰዎችን ወደ እግዚአብሔር ማድረስ እንጂ እኛን የሚያደንቁ ሰዎችን መሰብሰብ አይደለም።
- ✚ ዋጋ ከሌለው ሰማዕትነት መራቅ
- ✚ ጸጋን በገንዘብ ለማስተላለፍ ከመመኘት ወይም በሌላ አገላለጽ ከሲሞኒዝም መጠበቅ
- ✚ ተከታይ ከማፍራት (1ኛ ቆሮ.1፥12)፦ እስራኤላውያን አብርሃም አባት አለን እያሉ እየተመኩ ነገር ግን በአብርሃም ተስፋ አላመኑም ነበር። መምለክያን ሰብእ መሆን አይገባም።
- ✚ በራሳቸው የሚመኩ ክርስቲያኖችን ከማፍራት
- ✚ መከፋፈልን ከመፍጠር (የሐዋ. ሥራ 6፥1)

ፈተናዎች ከወዴት ሊመጡ ይችላሉ?

- ✓ ከራሳችን (ድካም፣ መሰላቸት፣ አለመብሰል)
- ✓ ከባለሥልጣናት (የእነርሱን ሥልጣን የሚሻማቸው ሕዝቡን የሚቀሰቅስባቸው ስለሚመስላቸው)
- ✓ ከወግ አጥባቂ ሽማግሌዎች
- ✓ ጥቅማቸው ከተነካባቸው ግለሰቦች (ጠንቋዮች፣ ባለዛፎች፣ ሌቦች)/ የሐዋ. ሥራ 13፥4-8
- ✓ ልዩ ልዩ አመለካከት ካላቸው ሰዎች
- ✓ ከከሓድያን (2ኛ ቆሮ.11፥26)
- ✓ ከቤተሰቦቻችን (ከወዳጆቻችን)

ሐዋርያዊ አገልግሎቶች

ሐዋርያዊ አገልግሎቶች የሚባሉት ስብከት፣ ዝማሬ፣ በጎ አድራጎትና የመሳሰሉት ናቸው።

ሐዋርያዊ የስብከት አገልግሎት ሊይዛቸው የሚገቡ ነገሮች

- ❖ የእግዚአብሔርን መሐሪነትና የሰውን ልጅ በደለኛነት ማሳየት
- ❖ የሰውን ልጅ ተስፋና የእግዚአብሔርን ይቅር ባይነት ማሳየት
- ❖ ሰው በእግዚአብሔር ላይ እንዲተማመንና በሌሎች ላይ ለምሳሌ በገንዘብ፣ በሥልጣን፣ በዝና፣ በውበትና በመሳሰሉት እንዳይመካ ማሳወቅ
- ❖ የሰውን ልጅ ክቡርነት በመግለጽ ለሥጋዊ ምኞቱ እንዳይገዛ ማስረዳት
- ❖ የመልካም ሥራን አስፈላጊነት በማሳየት ሰውን ለመልካም ሥራ ማነሣሣት
- ❖ መሠረታዊ ትምህርተ ሃይማኖትን በማስተማር ሰዎችን ስለሃይማኖታቸው እንዲረዱ ማድረግ
- ❖ የትምህርቱን ዓላማ በግልጽ ማሳየት
- ❖ ነገረ ቅዱሳንን ማካተትና ከሚሰጠው ስብከት ጋር አጣጥሞ ማቅረብ መቻል አለበት
- ❖ የክርስትናን ግብ ማሳየት አለበት
- ❖ በምድራዊና በሰማያዊ ኑሮ መካከል ያለውን ዝምድናና ልዩነት ማሳየት አለበት
- ❖ ተገቢውን ትምህርት ለተገቢው ሰው በተገቢው ጊዜ በተገቢው ቦታ መስጠት አለበት
- ❖ ችግሮችን የሚፈታ መሆን አለበት
- ❖ የሰባኪውን የግል ፍላጎት የሚያንጸባርቅ መሆን የለበትም
- ❖ ወገናዊ ያልሆነ አንድን የሕብረተሰብ እኩል ብቻ የማይጠቅስ መሆን አለበት
- ❖ ሥጋዊ ጥቅም የሌለበት ሊሆን ይገባል
- ❖ ሰዎችን ለማሞገስ ወይም ለመዝለፍ ተብሎ ያልተዘጋጀ መሆን አለበት

ሐዋርያዊ የስብከት አገልግሎት መለያ ባሕርያት

- መጽሐፋዊ (መጽሐፍ ቅዱሳዊ ወይም አዋልድ መጻሕፍታዊ)
- ነገረ ሃይማኖታዊ (ምሥጢራተ ቤተክርስቲያንን፣ መሠረተ እምነትን፣ ቀኖና ቤተክርስቲያንን፣ ኦርቶዶክሳዊ ትውፊትን የሚገልጽ ሊሆን ይገባል)
- ሥርዓተ ቤተክርስቲያንን የሚገልጽ
- የአባቶችን ትምህርት የሚጠቀም
- ማሕበራዊ ኑሮን የተመለከተ (ክርስቲያኖች በማሕበራዊ ሕይወት ድርሻቸውን፣ ክርስቲያናዊ የቤተሰብ አኗኗርን፣ የመነኩሳት አኗኗርን፣ ከሌላ እምነት ሰዎች ጋር እንዴት መኖር እንዳለባቸው የሚገልጽ መሆን ይገባዋል)

የሐዋርያዊ አገልጋይ መለያ ባሕርያት

- ኦርቶዶክሳዊ እምነት ሊኖረው ይገባል
- የቤተክርስቲያንን ዶግማ፣ ቀኖና፣ ትውፊትና ታሪክ ማወቅ አለበት
- ሰው ሊገባው በሚችለው መልኩ መልእክቱን ማስተላለፍ አለበት
- በቂ ዝግጅት ማድረግ አለበት
- በሚያስተምርበት ጊዜ አካላዊ እንቅስቃሴው፣ አለባበሱ፣ ድምፁና ሌላውም የተመጠነና የተስተካከለ መሆን ይገባዋል
- ዓላማውን መረዳት (የማንኛውም አገልጋይ ዓላማ ሰውን ወደ እግዚአብሔር መንግሥት ማስገባትና ራስንም ለመንግሥተ ሰማያት ማዘጋጀት ነው።)

- አንባቢ መሆን አለበት
- በዘመኑ ያሉትን መረጃዎች በትክክል ማወቅ አለበት
- ከክንቱ ውዳሴ መሸሽ አለበት
- የሚያገለግውን ሕዝብ ሥነ ልቡና ማወቅ ይገባዋል

ሕዝብን ማወቅ

የሕዝቡን ሥነ ልቡና ወይም ማንነት ማወቅ ስንል ከማሕበራዊና ባህላዊ አኗኗር አንሥቶ እስከ ግለሰብ ሕይወት ያለውን የሕዝብ ፍላጎት፣ ችግር፣ ባህልና የመሳሰሉትን ጉዳዮች መረዳት ማለታችን ነው። ሕዝብን የማወቅ ጥቅሙ፡-

- የትምህርቱን ዓይነት ለመምረጥ
- የትምህርቱን ጥልቀት ለመወሰን
- የትምህርቱን ጊዜ ለመወሰን
- የትምህርቱን አቀራረብ ለመወሰን

አገልጋዩ የሕዝቡን የዕውቀት ደረጃ፣ ሥነ ልቡና (የሕፃናት፣ የወጣት፣ የአዋቂ፣ የድኻ፣ የሀብታም፣ የተማረ፣ ያልተማረ፣ የበሽተኛ፣ የጤናማ...ወዘተ ሥነ ልቡና ይለያያልና) ማወቅ አለበት። በሕዝቡ ያሉ ማሕበራዊ ተጽእኖዎች፣ ኢኮኖሚያዊ ተጽእኖዎች፣ ፖለቲካዊ ተጽእኖዎችና ሃይማኖታዊ ዳራቸውን ማወቅ ይገባል።

የአገልጋዩ ዝግጅት

- ጸሎት
- ማንበብና ስለጉዳዩ ማስታዎሻ መያዝ
- ከጉዳዩ ላለመውጣት ርእሱን መጠበቅ
- ጉዳዩን ባሰበው ጊዜና ቦታ ማጠናቀቅ

ተገልጋዩን ከፋፍሎ ማገልገል

አንድን ሕብረተሰብ በዕድሜ፣ በፆታ፣ በሥራ፣ በኑሮ ሁኔታ ከፋፍሎ ማገልገል የሚከተሉት ጥቅሞች አሉት።

- ✚ ያለውን ሀብት በትክክል ለመጠቀም ያመቻል
- ✚ ቦታን በትክክል ለመጠቀም ያስችላል
- ✚ ለክትትል ይጠቅማል
- ✚ የቡድን ሥራ ለመስጠት ይረዳል
- ✚ ለትምህርት ተከታታይነት ያመቻል
- ✚ ድግግሞሽን ያስቀራል
- ✚ የተመረጡ ትምህርቶችን ለተመረጡ ተማሪዎች ለማቅረብ
- ✚ ለግምገማ

ሐዋርያዊ የትምህርት አቀራረብ

ሐዋርያዊ ትምህርት በተለያዩ መልኩ ሊቀርብና ሊሰጥ ይችላል። የሁሉም ዋና ዓላማ ክርስቶስ የገለጠውን እውነት ለሰው በሚሻለውና በሚረዳው መንገድ ለማቅረብ ነው። ብዙ ጊዜ ከተለመዱ የትምህርት አቀራረቦች መካከል የሚከተሉት ይጠቀሳሉ።

- ✓ ነገረ ሃይማኖታዊ (Dogmatic)
- ✓ ታሪካዊ (Historical)
- ✓ ቅዳሴያዊ (Liturgical)
- ✓ ሥዕላዊ (Pictural)
- ✓ ተውኔታዊ (Dramatic)
- ✓ ጉዞ (Tour and Travel)
- ✓ ተግባራዊ (Practical)
- ✓ ውይይታዊ (Discussional)
 - የጋራ ውይይት (panel)
 - የቡድን ውይይት (group)
- ✓ ውድድሮች
- ✓ ዐውደ ጥናት (ማስረጃ ማሰባሰብ፣ ማንበብ፣ ማየት፣ መጠየቅ፣ መተንተን፣ መተርጎም፣ ውሳኔ ላይ መድረስ)
- ✓ ዐውደ ርእይ (ኤግዚክሺን)
- ✓ የልምድ ልውውጥ
- ✓ በጽሑፍ ማስተማር
- ✓ በድምፅና ምስል (Audio Video) ማስተማር
- ✓ የርቀት ትምህርት (Distance Education)
- ✓ የጥያቄና መልስ መርሐ ግብር
- ✓ ሴሚናር (Seminar)፡- በተለያዩ ሰዎች ስለአንድ ጉዳይ መረጃዎች የሚቀርቡበት፣ መግለጫዎች ወይም ጽሑፎች የሚስተናገዱበት መርሐ ግብር ነው።

የሐዋርያዊ አገልግሎት ቦታዎች

ሐዋርያዊ በየትኛውም ቦታ፣ በየትኛውም ጊዜ፣ በየትኛውም ሁኔታ ሊያገለግል ይችላል። በዋናነት የተለመዱት ቦታዎች የሚከተሉት ናቸው።

- ❖ ቤተክርስቲያን
- ❖ አሰርግ ቤት
- ❖ ከጎዘን ቤት
- ❖ በአደባባዮች...ወዘተ